

I

Nepvulling

Langzaam en zorgvuldig boog Machine de paperclips met zijn lange, sterke vingers recht. ‘Hou zijn hoofd stil, Jack,’ zei hij tegen de man die achter Halstead stond. ‘Hou hem stevig vast, alsjeblieft.’

Halstead zag wat Machine van plan was en begon te gillen, terwijl Jack Rangely zijn grote handen aan weerskanten tegen Halsteads hoofd drukte om het stil te houden. Het langgerekte gegil weerkaatste door het verlaten pakhuis. De enorme, lege ruimte werkte als een natuurlijke versterker. Halstead klonk als een operazanger die voor de première zijn stem soepel maakt.

‘Ik ben weer terug,’ zei Machine. Halstead kneep zijn ogen dicht, maar het hielp niet. De dunne, stalen pin gleed moeiteloos door het linkerooglid en doorboorde de oogbal eronder met een zacht knappend geluid. Een kleverige, gelatineachtige vloeistof sijpelde naar buiten. ‘Kom ik helemaal terug uit het dodenrijk en dan ben je niet eens blij me weer te zien, ondankbaar stuk vreten.’

Rit naar Babylon
door George Stark

1

De mensen praten toch wel

1

De uitgave van 23 mei van het tijdschrift *People* was zeer opvallend.

Op het omslag prijkte de Dode Beroemdheid van die week, een popster die zichzelf in een gevangenis had opgehangen, nadat hij was gearresteerd wegens het in bezit hebben van cocaïne en een assortiment daarvan afgeleide drugs. Binnen in het blad stond het gebruikelijke allegaartje: negen onopgeloste seksmoorden in het verlaten, westelijke deel van Nebraska; een gezondheidsgoeroe die was betrapt op het maken van kinderporno; een huisvrouw in Maryland, die een pompoen had gekweekt die een beetje op een buste van Jezus leek – als je er tenminste met halfdichte ogen en in een schemerige kamer naar keek; een kreupel meisje dat trainde voor de Big Apple-wielerronde-voor-een-goed-doel; een echtscheiding in Hollywood; een societyhuwelijk in New York; een worstelaar die bezig was te herstellen van een hartaanval; een acteur die procedeerde tegen een eis tot alimentatie van zijn maîtresse.

Ook stond er een artikel in over een zakenman in Utah, die een te gekke, nieuwe pop op de markt had gebracht onder de naam Yo Mamma! Yo Mamma! zag eruit als ‘je liefste(?) schoonmoeder’. Ze had een ingebouwde taperecorder, die opmerkingen maakte als: ‘Bij mij thuis kreeg hij vroeger nooit een kouwe prak op zijn bord, liefje’ en ‘Je broer doet tenminste niet of ik poep aan mijn schoenen heb als ik daar een paar weekjes ga logeren’. Wat het krenge tot een regelrechte giller maakte was, dat je er, in plaats van aan een touwtje in de rug van Yo Mamma! te trekken, zo hard mogelijk tegen moest schoppen. ‘Yo Mamma! is volledig beschermd en veroorzaakt gega-

randeerd geen schade aan muren of meubels,' beweerde de trotse uitvinder Gaspard Wilmot (die, zoals het artikel terloops opmerkte, in het verleden was aangeklaagd wegens belastingontduiking – en weer vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs). Op pagina drieëndertig van deze amusante en informatieve uitgave van Amerika's populairste amusante en informatieve tijdschrift prijkte een typische *People*-kop: kort, krachtig en kernachtig. BIO stond er.

'Bij *People*,' zei Thad Beaumont tegen zijn vrouw Liz, terwijl ze naast elkaar aan de keukentafel zaten en samen voor de tweede maal het artikel lazen, 'winden ze er geen doekjes om. BIO. Als je geen BIO wilt, dan ga je door naar IN DE PUREE, waar je kunt lezen over meisjes die in de binnenlanden van Nebraska worden verkracht.'

'Als je er goed over nadenkt, is het helemaal niet grappig,' zei Liz Beaumont, waarna ze het weer verpestte door in haar vuist in gichelen uit te barsten.

'Niet dat je zegt ha-ha-ha, maar toch zeker opmerkelijk,' zei Thad en bladerde het artikel nogmaals door. Terwijl hij dit deed, wreef hij gedachteloos over het witte littekentje boven op zijn voorhoofd.

Zoals de meeste BIO's in *People* was het het enige artikel in het blad, waaraan men meer ruimte aan de tekst dan aan de foto's had toebedeeld.

'Heb je spijt dat je het hebt gedaan?' vroeg Liz. Met één oor luisterde ze naar de tweeling, maar tot nu toe hadden ze zich fantastisch gedragen en ze sliepen als rozen.

'Ten eerste,' zei Thad, 'heb ik het niet gedaan, maar wij. Eén voor samen en samen voor één, weet je nog wel?' Hij tikte op een foto op pagina twee van het artikel, waar zijn vrouw hem een schaal met chocoladecakejes voorhield, terwijl hij achter zijn schrijfmachine zat. In de machine stak een vel papier, maar het was onmogelijk te zien wat erop stond, als er al iets op stond. En het maakte waarschijnlijk weinig uit, aangezien het ongetwijfeld een hoop gewauwel was. Hij had schrijven altijd inspannend werk gevonden en het was niet iets wat hij kon met publiek erbij – vooral wanneer iemand uit dat publiek toevallig een fotograaf van *People* was. Voor George was het veel gemakkelijker geweest, maar Thad vond het verdomd vervelend. Liz bleef uit de buurt als hij – soms met succes – zat te

ploeteren. Ze bracht hem niet eens *belangrijke boodschappen*, laat staan chocoladecakejes.

‘Ja, maar...’

‘Ten tweede...’

Hij staaarde naar de foto van Liz, met de cakejes, en hem, terwijl hij naar haar opkeek. Ze grijnsden alle twee. Die grijnzen zagen er nogal vreemd uit op het gezicht van twee mensen die, hoewel ze heel aardig waren, karig omsprongen met zelfs iets zeer alledaags als glimlachen. Hij dacht terug aan de tijd dat hij trektochten leidde in de Appalachen in Maine, New Hampshire en Vermont. In die schimmige dagen had hij een tamme wasbeer gehad die de naam John Wesley Harding droeg. Niet dat hij had geprobeerd een huisdier van John te maken – het beertje was als het ware komen aanwaaaien en blijven plakken. Onze J.W. hield wel van een slokje op koude avonden en soms, als hij meer dan één slokje van de fles had genomen, grijnsde hij op precies dezelfde manier.

‘Wát, ten tweede?’

Ten tweede heeft het iets grappigs als een schrijver, die een keer genomineerd is voor de National Book Award, en zijn vrouw naar elkaar grijnzen als een stel dronken wasberen, dacht hij, waarna hij zich niet langer kon inhouden en in lachen uitbarstte.

‘Thad, je maakt de kinderen wakker!’

Tevergeefs probeerde hij zijn uithalen te onderdrukken.

‘Ten tweede zien we eruit als een stel mafketels en het kan me geen bal schelen,’ zei hij, terwijl hij haar stevig tegen zich aan drukte en haar een zoen in haar hals gaf.

In de andere kamer begon eerst William en daarna Wendy te huilen.

Liz deed een poging hem verwijtend aan te kijken, maar ze kon het niet. Het was te fijn hem te horen lachen. Misschien was het zo fijn, omdat hij het zo weinig deed. Het geluid van zijn lach had een vreemde, exotische charme. Thad Beaumont was nooit een lachebek geweest.

‘Mijn schuld,’ zei hij. ‘Ik ga wel even.’

Hij kwam overeind en stootte bijna de tafel omver. Hij was een aardige, maar op een vreemde manier onhandige man; dat deel van de jongen die hij ooit was geweest leefde nog altijd in hem voort.

Liz ving de karaf met bloemen, die ze midden op de tafel had gezet, nog juist op tijd op, voordat hij over de rand zou glijden en op de grond in scherven zou vallen.

‘Hè toe, Thad!’ riep ze, maar toen begon ze ook te lachen. Hij ging een ogenblik zitten. Hij pakte niet zozeer haar hand, maar aaide hem zachtjes tussen zijn beide handen. ‘Luister, liefje, vind *jij* het vervelend?’

‘Nee,’ zei ze. Even overwoog ze te zeggen: *Maar het geeft me wel een onaangenaam gevoel. Niet omdat we er tamelijk idioot uitzien, maar... nou ja, ik weet niet precies waarom. Het geeft me gewoon een wat onaangenaam gevoel, meer niet.*

Ze overwoog het, maar zei het niet hardop. Het was gewoon te zalig hem te horen lachen. Ze pakte zijn hand en kneepte er even in. ‘Nee,’ zei ze. ‘Ik vind het niet vervelend. Ik vind het leuk. En als die publiciteit goed is voor *De gouden hond*, als je dat verdomde boek tenminste ooit echt gaat schrijven, dan zoveel te beter.’

Ze stond op en duwde hem bij zijn schouders terug toen hij met haar mee wilde gaan.

‘Jij doet ze de volgende keer,’ zei ze. ‘Ik wil dat je hier blijft zitten tot die onderbewuste drang om mijn karaf te vernielen over is.’

‘Oké,’ zei hij met een glimlach. ‘Ik hou van je, Liz.’

‘Ik hou ook van jou.’ Ze ging weg om de tweeling te halen, terwijl Thad Beaumont weer in zijn BIO begon te lezen.

In tegenstelling tot de meeste artikelen in *People*, opende de BIO over Thaddeus Beaumont niet met een paginagrote foto, maar met een die nog geen kwart pagina besloeg. Desondanks sprong hij onmiddellijk in het oog, omdat een of andere lay-outman met oog voor het bizarre een zwart kader had gezet om de foto, waarop Thad en Liz op een kerkhof stonden. Het onderschrift sprong er in bijna wreed contrast uit.

Op de foto was Thad gewapend met een schop en Liz met een houweel. Enigszins terzijde stond een kruiwagen met nog meer kerkhofgereedschap erin. Op het graf zelf lagen verscheidene boeketten gerangschikt; het grafschrift was echter nog zeer goed leesbaar.

GEORGE STARK
1975-1988
Niet Zo'n Aardige Vent

In schrijnend contrast met de omgeving en de ogenschijnlijke situatie (een kort daarvoor beëindigde begrafenisceremonie van wat volgens de jaartallen een jongen in zijn vroege tienerjaren moest zijn geweest), schudden die twee nepdoodgravers elkaar boven de pasgelegde zoden de hand – en dat nog onder vrolijk gelach ook.

Het geheel was natuurlijk in scène gezet. Alle foto's bij het artikel – het begraven van het lijk, het gedoe met de chocoladecakejes en de foto waarop Thad als een eenzame ziel over een verlaten bospad in Ludlow liep, ogenschijnlijk om 'inspiratie op te doen' – waren geensceneerd. Grappig, eigenlijk: de afgelopen vijf jaar of zo had Liz het blad steeds in de supermarkt gekocht en hadden ze er smalend om gelachen, maar om beurten zaten ze er dan tijdens het eten in te bladeren of lazen ze het op de wc, als er geen goed boek voorhanden was. Af en toe had Thad gefilosofeerd over het succes van het tijdschrift en zich afgevraagd of het op zo'n vreemde manier interessant was omdat het zich geheel wijdde aan de achtergronden van beroemdheden, of vanwege de manier waarop het was opgezet, met al die enorme zwart-witfoto's en een schaamteloze tekst, die meestal uit eenvoudige, onomwonden zinnen bestond. Hij had zich echter nooit afgevraagd of de foto's in scène waren gezet.

De fotografe was een vrouw die Phyllis Myers heette. Ze had Thad en Liz verteld dat ze een aantal foto's had gemaakt van teddyberen in kinderdoodkistjes, waarbij de beren kinderkleren aanhadden. Ze hoopte ze in boekvorm aan een belangrijke New Yorkse uitgever te kunnen verkopen. Pas op de tweede dag van het interview en de fotosessie had Thad zich gerealiseerd dat de vrouw hem aan het polsen was om de tekst voor het boek te schrijven. 'Sterven en teddyberen,' had ze gezegd, 'vormen immers het uiteindelijke, volmaakte antwoord op de Amerikaanse "way of death", vind je ook niet, Thad?'

Gezien haar belangstelling voor het macabere verbaasde het hem niets dat Phyllis Myers een grafsteen voor George Stark had besteld en uit New York had meegenomen. Hij was gemaakt van papier-maché.

‘Je vindt het toch niet erg om elkaars hand erboven te schudden, hè?’ had ze gevraagd met een glimlach die zowel vleierig als zelfingenomen was. ‘Het wordt een *schitterend* plaatje.’ Liz had Thad vragend en met enige afschuw aangekeken. Daarna hadden ze beiden met een mengeling van verbazing en verdwazing naar de nepsteen gekeken, die helemaal uit New York City (vast adres van *People*) naar Castle Rock (zomeradres van Thad en Liz Beaumont) was gekomen. Thads blik dwaalde steeds naar het grafschrift:

Niet Zo'n Aardige Vent

Ontdaan van alle bijkomstigheden was het verhaal dat *People* aan de ademloze sterrensmullers van Amerika wilde vertellen vrij eenvoudig. Thad Beaumont was een alom geacht auteur, wiens eerste roman, *De plotselinge dansers*, in 1972 een nominatie voor de National Book Award had gekregen. Boekrecensenten hechtten nog wel enige waarde aan dat soort dingen, maar de ademloze sterrensmullers van Amerika hadden absoluut geen belangstelling voor Thad Beaumont, die sindsdien slechts één boek onder zijn eigen naam had gepubliceerd. De man voor wie de meesten van hen wel belangstelling hadden was helemaal geen echte man. Thad had één gigantische bestseller en drie buitengewoon succesvolle opvolgers onder een andere naam geschreven. Die naam was uiteraard George Stark. Jerry Harkavay, die in z'n eentje de volledige redactie van het agentschap van Associated Press in Waterville vormde, was de eerste geweest die het George Stark-verhaal landelijk in de publiciteit had gebracht, nadat Rick Cowley – Thads agent – het met Thads toestemming aan Louise Booker van *Publisher's Weekly* had gegeven. Noch Harkavay, noch Booker had het volledige verhaal gekregen – al was het alleen maar omdat Thad erop stond die temerige rat Frederick Clawson dood te zwijgen – maar het was nog interessant genoeg om bredere aandacht te krijgen dan zowel het AP-persbureau als het officiële orgaan van de uitgevers kon garanderen. Clawson, had Thad tegen Liz en Rick gezegd, was niet de hoofdpersoon van het verhaal – hij was alleen maar de klootzak die hen dwong het verhaal in de publiciteit te brengen.

Tijdens dat eerste interview had Harkavay hem gevraagd wat voor

soort kerel die George Stark was. ‘George,’ had Thad geantwoord, ‘was niet zo’n aardige vent.’ Die uitspraak was de kop geworden van Harkavays artikel en had Phyllis Myers ertoe gebracht en nepgrafsteen met dat opschrift te laten maken. Wat een rare wereld. Wat een rare, rare wereld.

Plotseling begon Thad weer luidkeels te lachen.

2

Op het zwarte vlak onder de foto van Thad en Liz op een van de betere knekelvelden van Castle Rock stonden in witte letters twee zinnen.

DE DIERBARE OVERLEDENE WAS EEN BUITENGEWOON INTIEME VRIEND VAN DEZE TWEE MENSEN, luidde de eerste.

WAAROM LACHEN ZE DAN? luidde de tweede.

‘Omdat de wereld maar een verdomd raar oord is,’ zei Thad Beaumont, terwijl hij achter zijn hand een snuivend geluid liet horen.

Liz Beaumont was niet de enige die zich wat ongemakkelijk voelde over die ongewone uitbarsting van publiciteit. Zelf voelde hij zich ook niet helemaal op zijn gemak. Niettemin kon hij zijn lachen niet bedwingen. Een paar seconden ging het goed, maar als zijn blik op die regel viel – Niet Zo’n Aardige Vent – dan kwam er weer een nieuwe, hikkende golf naar buiten. Proberen ermee op te houden was zoiets als proberen gaten te dichten in een slecht gebouwde aarden dam; zodra je één gat gestopt had, zag je ergens anders weer een.

Thad was bang dat er op de een of andere manier iets verkeerd was aan een dergelijk hulpeloos gelach – het was een vorm van hysterie. Hij wist nu dat humor zelden of niet met zulke aanvallen gepaard ging. In feite was de oorzaak vrijwel zeker allesbehalve grappig.

Misschien wel iets angstaanjagends.

Ben je bang van een of ander kutverhaaltje in People? Zit dát je dwars? Idioot. Ben je bang dat je voor gek staat en dat je collega’s op de Engelse faculteit die foto’s zien en zullen denken dat je niet goed bij je toch al armzalige hoofd bent?

Nee. Van zijn collega’s had hij niets te vrezen, zelfs niet van degenen die er al lesgaven toen de wereld nog werd bevolkt door dinosaurussen. Eindelijk had hij een zekere status bereikt; en ook genoeg

geld verdiend – bazuingschal, alstublieft! – om als professioneel auteur door het leven te gaan, mocht hij dat willen (van dit laatste was hij niet zeker; hij gaf niet zoveel om de bureaucratische en administratieve aspecten van het universiteitsleven, maar tegen college geven had hij geen enkel bezwaar).

En nogmaals nee, omdat het hem allang niet meer kon schelen hoe zijn collega's over hem dachten. Hoe zijn *vrienden* over hem dachten, ja, dat kon hem een boel schelen en in sommige gevallen waren zijn vrienden, Liz' vrienden en hun gemeenschappelijke vrienden toevallig collega's, maar hij nam aan dat die mensen het waarschijnlijk ook een giller zouden vinden. Als hij ergens bang voor moest zijn, dan was het...

Schei uit, beval zijn geest hem op die kille, ernstige toon die zelfs zijn luidruchtigste eerstejaarsstudent deed verbleken en tot zwijgen bracht. *Schei onmiddellijk uit met die onzin*. Vergeet het maar. Met hoeveel succes hij die stem ook bij zijn studenten gebruikte, op Thad zelf had hij geen enkele invloed. Weer keek hij naar de foto en deze keer schonk hij geen aandacht aan de gezichten van hem en zijn vrouw, zoals ze daar oneerbiedig rare gezichten tegen elkaar stonden te trekken, als twee feuten bij een ontgroening.

GEORGE STARK

1975-1988

Niet Zo'n Aardige Vent

Dat gaf hem een raar gevoel.

Die grafsteen. Die naam. Die jaartallen. En vooral dat stekelige grafschrift, waar hij heel erg om moest lachen, maar dat om de een of andere reden, ondanks al het gelach, helemaal niet grappig was.

Die naam.

Dat grafschrift.

‘Maakt niet uit,’ mompelde Thad, ‘die klereliker is toch dood.’

Maar het rare gevoel bleef.

Toen Liz terugkwam met de schone tweeling in haar armen, zat Thad weer over het artikel gebogen. ‘Heb ik hem vermoord?’

Thaddeus Beaumont, ooit bejubeld als de meest veelbelovende schrijver van Amerika en met een nominatie op zak voor de Natio-

nal Book Award 1972 voor *De plotselinge dansers*, herhaalt de vraag bedachtzaam. Hij zit er enigszins verdwaasd bij. ‘Moord,’ herhaalt hij zacht, alsof hij het woord voor het eerst hoort... hoewel moord het enige was waaraan zijn ‘duistere kant’, zoals Beaumont George Stark noemt, kon denken.

Uit het aardewerk potje, dat naast zijn ouderwetse Remington-32-schrijfmachine staat, neemt hij een zwart potlood, een Berol Black Beauty (volgens Beaumont schreef Stark met niets anders), en begint er zachtjes op te kauwen. Aan de tien of twaalf andere potloden in het aardewerk potje te zien is kauwen een gewoonte van hem.

‘Nee,’ zegt hij ten slotte, terwijl hij het potlood in het potje terugzet. ‘Ik heb hem niet vermoord.’ Hij kijkt op en lacht. Beaumont is negenendertig, maar als hij zo stralend lacht, zou hij zonder moeite voor een van zijn eigen eerstejaars kunnen doorgaan. ‘George is een natuurlijke dood gestorven.’ Beaumont beweert dat George Stark een idee van zijn vrouw was. Elizabeth Stephens Beaumont, een koele, blonde schoonheid, weigert echter de eer alleen op te strijken.

‘Ik heb alleen maar voorgesteld,’ zegt ze, ‘dat hij een roman onder een andere naam zou schrijven om te zien wat er zou gebeuren. Thad zat serieus in een impasse en had een duwtje in de rug nodig. En eigenlijk’ – ze lacht – ‘was George Stark al die tijd al aanwezig. Ik had al iets van hem opgemerkt in wat ruwe ideeën die Thad zo af en toe opschreef. Het was alleen maar een kwestie van hem naar buiten brengen.’

Volgens veel van zijn collega-auteurs lagen Beaumonts problemen dieper dan een impasse. Ten minste twee bekende schrijvers (die absoluut niet genoemd wensen te worden) beweren zich gedurende die belangrijke periode tussen het eerste en het tweede boek zorgen te hebben gemaakt over Beaumonts gezondheid. De een zegt te geloven dat Beaumont na de publicatie van *De plotselinge dansers*, dat betere kritieken ontving dan royalty-uitkeringen, een zelfmoordpoging heeft gedaan.

Op de vraag of hij ooit zelfmoord heeft overwogen schudt Beaumont slechts zijn hoofd en zegt: ‘Wat een belachelijk idee. Het wesenlijke probleem zat hem niet in publiek succes; ik zat in een impasse. En bij dode schrijvers is dat ongeneeslijk.’

Inmiddels bleef Liz Beaumont haar idee van een pseudoniem ‘lobby-en’ (Beaumonts uitdrukking). ‘Ze zei dat ik me dan eindelijk eens een keer kon laten gaan, als ik daar zin in had. Dat ik alles zou kunnen schrijven wat ik wilde zonder dat *The New York Times Book Review* de hele tijd over mijn schouder stond mee te lezen. Ze zei dat ik een cowboyverhaal of een mysteryverhaal of een sciencefictionboek kon schrijven. Of een misdaadroman.’

Thad Beaumont grijnst.

‘Volgens mij noemde ze die expres als laatste. Ze wist dat ik al een tijd met het idee voor een misdaadroman zat te spelen, hoewel ik niet precies wist hoe ik het moest aanpakken. Het idee onder pseudoniem te werken had een vreemde *aantrekkingskracht* op me. Het gaf me ergens een gevoel van *vrijheid* – een soort geheim ont-snappingsluik, als je begrijpt wat ik bedoel. Maar er was nog iets anders. Iets wat ik heel moeilijk kan uitleggen.’

Beaumont steekt zijn hand uit naar de keurig geslepen Berols in het aardewerk potje, maar trekt hem dan weer terug. Hij kijkt opzij naar het raam aan de andere kant van zijn werkkamer, dat uitkijkt op een uitbundige overvloed aan lentegroen.

‘De mogelijkheid van een pseudoniem was voor mij zoiets als de mogelijkheid onzichtbaar te zijn,’ zegt hij ten slotte bijna aarzelend. ‘Hoe meer ik met het idee speelde, hoe meer ik voelde dat het zou zijn alsof... nou ja... alsof ik mezelf opnieuw uitvond.’

Zijn hand komt naar voren en slaagt er deze keer in een van de potloden uit het aardewerk potje te nemen, terwijl zijn gedachten elders zijn.

Thad sloeg de bladzijde om en keek naar de tweeling in de hoge, dubbele kinderstoel. Een tweeling is altijd twee-eiig als hij uit een jongen en een meisje bestaat. Wendy en William waren echter zo identiek als maar mogelijk was zonder echt identiek te *zijn*.

William keek Thad vanachter zijn fles grijnzend aan.

Wendy keek Thad vanachter *haar* fles ook grijnzend aan, maar ze voegde er iets aan toe, wat William miste – één enkele hoektand, die zonder een centje pijn naar buiten was gekomen door simpelweg door het tandvlees te breken, zoals de periscoop van een onderzeeër door de oppervlakte van het water glijdt.

Wendy liet met één mollig handje haar plastic fles los. Ze vouwde hem open en liet een smetteloos roze binnenkant zien. Deed hem dicht. En weer open. Een Wendy-groet.

Zonder naar haar te kijken liet William met één hand *zijn* fles los, deed hem open, deed hem dicht en deed hem weer open. Een William-groet.

Met een ernstig gezicht stak Thad zijn hand op, deed hem open, deed hem dicht en weer open.

Vanachter hun flessen keek de tweeling hem grijnzend aan.

Hij richtte zijn aandacht weer op het tijdschrift. Ach, *People*, dacht hij... wat zouden we zijn, wat zouden we moeten doen, zonder jou? Hier spreekt een Beroemde Amerikaan, mensen. De schrijver had de hele vuile was buiten gehangen – vooral de vier jaar durende inzinking nadat *De plotselinge dansers* de National Book Award gemist had – maar dat viel te verwachten. Hij maakte zich dan ook nauwelijks druk om de publicatie. In de eerste plaats was het geen smerig stuk en in de tweede plaats had hij het altijd gemakkelijker gevonden met de waarheid te leven dan met een leugen. Op den duur, tenminste. Hetgeen natuurlijk de vraag oproep of ‘op den duur’ en het blad *People* verband met elkaar hielden.

Ach wat. Het was toch al te laat.

De naam van de knaap die het stuk had geschreven was Mike – dat wist hij zich nog te herinneren, maar Mike wie? Als je voor *People* schreef kwam je naam altijd aan het slot van het artikel, tenzij je onderwerp een graaf was die over het koninklijk huis babbelde of een filmster die over andere filmsterren kwetterde. Thad moest vier bladzijden omslaan (waarvan twee met advertenties) om de naam te vinden. Mike Donaldson. Hij en Mike waren tot diep in de nacht doorgestaan met ouwehoeren en toen Thad hem had gevraagd of het iemand een bal interesseerde dat hij een paar boeken onder een andere naam had geschreven, had Donaldson iets gezegd waardoor Thad in lachen was uitgebarsten. ‘De statistieken wijzen uit dat de meeste *People*-lezers een bijzonder puntige neus hebben. De drang om hem ergens in te steken is dan ook zeer moeilijk te bedwingen, dus zijn ze dolblij als ze iets krijgen aangeboden waar ze hem in mogen steken. Daarom willen ze alles over je vriend George te weten komen.’

‘Hij is mijn vriend niet,’ had Thad, nog altijd lachend, geantwoord. Hij vroeg aan Liz, die bij het fornuis stond: ‘Lukt het, schatje? Heb je hulp nodig?’

‘Het lukt prima,’ zei ze. ‘Ik ben even iets aan het klaarmaken voor die koters. Kun je geen genoeg krijgen van jezelf?’

‘Nog niet,’ zei Thad schaamteloos, terwijl hij zich weer aan het interview wijdde.

‘Het grootste probleem was een goeie naam te verzinnen,’ vervolgt Beaumont, terwijl hij zacht in het potlood bijt. ‘Maar het was te belangrijk. Ik *wist* dat het kon lukken. Ik was ervan overtuigd dat ik uit die impasse kon komen... als ik maar een identiteit had. De *juiste* identiteit. Een die los van mij stond.’

Hoe kwam hij aan George Stark?

‘Er is een schrijver van misdaadromans, die Donald E. Westlake heet,’ legt Beaumont uit. ‘Onder zijn echte naam gebruikt Westlake het misdaadgenre om heel humoristische romans te schrijven over de Amerikaanse zeden en gewoonten.

Maar vanaf het begin van de jaren zestig tot ongeveer halverwege de jaren zeventig schreef hij een reeks boeken onder de naam Richard Stark en die boeken zijn totaal verschillend. Ze gaan over een man die Parker heet en dief van beroep is. Hij heeft geen verleden en geen toekomst en, in de beste boeken, geen andere interesse dan stelen.

Nou goed, om redenen die je aan Westlake zelf moet vragen hield hij op een gegeven moment op met schrijven over Parker. Maar ik zal nooit vergeten wat Westlake zei, nadat zijn pseudoniem was ontdekt. Hij zei dat hij *zelf* op zonnige dagen boeken schreef en dat Stark het op regenachtige dagen overnam. Dat vond ik prachtig, omdat het in die tijd, tussen 1973 en begin 1975, voor mij ook regenachtige dagen waren. In de meest geslaagde boeken is Parker eigenlijk meer een moordende robot dan een man. De bedrieger bedrogen is een vrij constant thema in al die boeken. En Parker rekent met de schurken af – de *andere* schurken, bedoel ik dan – net als een robot die met slechts één opdracht is geprogrammeerd. “Ik wil mijn geld hebben,” zegt hij en dat is zo’n beetje het *enige* wat hij zegt. “Ik wil mijn geld hebben, ik wil mijn geld hebben.” Doet dat je aan iemand

denken?’ De interviewer knikt. Beaumont beschrijft Alexis Machine, de hoofdpersoon van de eerste en van de laatste roman van George Stark.

‘Als *Machinaal* geëindigd was zoals het begon, zou ik het voor goed in een bureaula gestopt hebben,’ zegt Beaumont. ‘Dan zou publicatie regelrechte plagiaat geweest zijn. Maar op ongeveer een kwart vond het zijn eigen ritme en toen viel alles op zijn plaats.’

De interviewer vraagt of Beaumont bedoelt dat, nadat hij een tijd aan het boek had gewerkt, George Stark ontwaakte en daarna het woord nam.

‘Ja,’ zegt Beaumont, ‘daar komt het op neer.’

Thad keek op en had opnieuw moeite zijn lachen te bedwingen. Toen de tweelingen de glimlach op zijn gezicht zagen, grijnsden ze terug vanachter de erwtenpuree, die Liz hun voerde. Wat hij in feite had gezegd, zoals hij het zich herinnerde, was: ‘Jezus, wat klinkt dat theatraal! Je doet alsof het iets uit *Frankenstein* is, waar de bliksem ten slotte die ijzeren staaf boven op het kasteel raakt en het monster tot leven brengt!’

‘Als je daar niet mee ophoudt, krijg ik nooit een hap bij ze naar binnen,’ waarschuwde Liz. Ze had een klein stukje erwtenpuree op het puntje van haar neus en Thad voelde een absurde neiging het eraf te zoenen.

‘Waar moet ik mee ophouden?’

‘Als jij zit te grijnzen, beginnen zij ook te grijnzen. En je kunt een grijnzende baby niet voeren, Thad.’

‘Sorry,’ zei hij nederig en knipoogde naar de tweeling. Hun identieke, groenomrande grijns werd breder.

Daarna sloeg hij zijn ogen neer en las verder.

‘Ik ben aan *Machinaal* begonnen op de avond dat ik het pseudoniem had bedacht, in 1975, maar er gebeurde nog iets anders. Ik draaide een vel papier in mijn schrijfmachine, om te beginnen... maar toen draaide ik het er meteen weer uit. Ik heb al mijn boeken op de machine geschreven, maar kennelijk had George Stark het niet zo begrepen op schrijfmachines.’

Weer verschijnt die vage grijns op zijn gezicht.

‘Misschien gaven ze geen typeles op die getraliede school waar hij heeft gezeten.’

Beaumont doelt op de flaptekst van de Stark-romans, waarin gemeld wordt dat de schrijver negenendertig jaar is en in drie gevangnissen heeft gezeten op beschuldiging van brandstichting, gewapende roofoverval en poging tot moord. Die flaptekst vormt echter slechts een onderdeel van het verhaal. Beaumont haalt ook een auteursbiografie van Darwin Press tevoorschijn, waarin de levensgeschiedenis van zijn alter ego tot in ieder pietluttig detail, zoals alleen een goede romanschrijver uit het niets bij elkaar kan fantaseren, beschreven staat. Vanaf zijn geboorte in Manchester, New Hampshire tot zijn uiteindelijke woonplaats Oxford, Mississippi staat alles erin, behalve George Starks begrafenis op de Homeland Cemetery in Castle Rock, Maine, zes weken geleden.

‘In een la van mijn bureau vond ik een oude agenda en verder heb ik die gebruikt.’ Hij gebaart naar het aardewerk potje en lijkt enigszins verbaasd als hij merkt dat hij een potlood vasthoudt in de hand waarmee hij wijst. ‘Ik begon te schrijven en voor ik het wist kwam Liz me vertellen dat het al middernacht was en vroeg ze of ik nog van plan was naar bed te komen.’

Liz Beaumont heeft haar eigen herinnering aan die avond. Ze zegt: ‘Om kwart voor twaalf werd ik wakker en toen ik zag dat hij nog niet in bed lag, dacht ik: ach, hij is aan het schrijven. Maar ik hoorde geen schrijfmachine en toen werd ik een beetje ongerust.’

Op haar gezicht is te lezen dat het misschien meer was dan een beetje.

‘Toen ik beneden kwam en hem in die agenda zag krabbelen, viel ik bijna om van verbazing.’ Ze begint te lachen.

‘Hij zat met zijn neus zowat boven op het papier.’ De interviewer vraagt of ze toen opgelucht was.

Met zachte, bedachtzame stem zegt Liz Beaumont: ‘*Ontzettend* opgelucht.’

‘Ik bladerde terug in de agenda en zag dat ik zestien pagina’s had geschreven zonder een enkele doorhaling,’ zegt Beaumont. ‘En driekwart van een splinternieuw potlood lag als slijpsel in de puntenslijper.’ Met een uitdrukking die zowel heimwee als gespeelde humor kan betekenen kijkt hij naar het potje. ‘Misschien moet ik die potlo-

den maar weggooiden nu George dood is. Zelf gebruik ik ze niet. Ik kan niet zonder schrijfmachine. Mijn hand wordt er moe en suffig van. Die van George had daar nooit last van.'

Hij kijkt op en knipoogt raadselachtig.

'Schat?' Hij keek op naar zijn vrouw, die ingespannen bezig was het restant van de erwten bij William naar binnen te krijgen. Zo te zien had het kind het merendeel ervan op zijn slab.

'Ja?'

'Kijk eens naar me.'

Ze keek.

Thad gaf haar een knipoog.

'Was dat raadselachtig?'

'Nee, liefje.'

'Dat dacht ik al.'

De rest van het verhaal is het zoveelste ironische hoofdstuk van het verhaal waarvan Thad Beaumont zegt: 'De fanaten noemen het de roman.'

Machinaal werd voor het eerst gepubliceerd in juni 1976 bij de middelgrote uitgeverij Darwin Press (Beaumont 'zelf' wordt uitgegeven door Dutton). Het werd bij verrassing de bestseller van dat jaar en haalde de eerste plaats van de landelijke boeken-toptien. Ook de film die van het boek werd gemaakt bleek een kassucces.

'Ik heb heel lang gewacht tot iemand erachter zou komen dat George en ik dezelfde persoon waren,' zegt Beaumont. 'De auteursrechten stonden op naam van George Stark, maar mijn agent was op de hoogte en zijn vrouw – inmiddels zijn ex-vrouw, maar nog altijd zijn compagnon in de zaak – en natuurlijk de belangrijke personen en het hoofd van de repartitieafdeling van Darwin Press. De laatste móést het wel weten, omdat George weliswaar met de hand boeken kon schrijven, maar wat problemen had met het zetten van zijn handtekening op een cheque. En de belastingdienst moest het natuurlijk ook weten. Dus zaten Liz en ik bijna anderhalf jaar te wachten tot iemand zijn mond voorbij zou praten. Maar dat gebeurde niet. Pure mazzel, als je mij vraagt, en het bewijst alleen maar dat als je denkt dat één iemand zijn mond niet kan houden, iedereen opeens zijn mond wel kan houden.'

En dat zou de daarop volgende tien jaar ook zo blijven, terwijl de geheimzinnige Stark, een productiever schrijver dan zijn 'alter ego', nog drie romans publiceerde. Geen daarvan evenaarde ooit het daverende succes van *Machinaal*, maar alle drie stormden ze de bestsellerlijsten binnen.

Na een lange, bedachtzame pauze begint Beaumont te praten over de redenen waarom hij ten slotte besloot een einde te maken aan die lucratieve maskerade. 'Je moet goed beseffen dat George Stark alleen op papier bestond. Een tijdlang vond ik het leuk om hem te zijn... en, mijn god, die kerel verdiende een hoop geld. Ik noemde het altijd mijn krijg-de-kl...-geld, Alleen al de wetenschap dat ik kon ophouden met college geven wanneer ik dat zou willen en in één klap de hypotheek zou kunnen aflossen gaf me een gevoel van vrijheid.

Maar ik wilde mijn eigen boeken weer gaan schrijven en Stark had niet meer zoveel te melden. Zo simpel lag het. Ik wist het en Liz wist het en mijn agent wist het ook... ik denk dat zelfs Georges uitgever bij Darwin Press het wist. Maar als ik het geheim had bewaard, zou de verleiding om een nieuwe Stark-roman te schrijven op den duur toch te groot voor me zijn geweest. Ik ben even gevoelig voor de lokroep van geld als ieder ander. De enige oplossing leek dus voor eens en voor altijd een houten pin door zijn hart te timmeren. Met andere woorden: het geheim openbaar maken. En dat heb ik dus gedaan. Of eigenlijk ben ik dat op ditzelfde moment aan het doen.'

Met een glimlach keek Thad op van het artikel. Opeens leek zijn verbazing over de geënceneerde foto's van *People* zelf ook een beetje schijnheilig en gekunsteld. Omdat fotografen van dat soort tijdschriften niet de enigen waren die soms dingen in scène zetten om het effect te bereiken dat de lezers graag wilden en ook verwachtten. Hij veronderstelde dat de meeste geïnterviewden er in meerdere of mindere mate aan meewerkten. Maar hij nam aan dat hij misschien iets beter was in het enceneren dan anderen; tenslotte was hij schrijver... en een schrijver was domweg iemand die werd betaald om leugens te vertellen. Hoe groter de leugens, hoe hoger de beloning.

Stark had niet meer zoveel te melden. Zo simpel lag het. Wat een openheid.

Wat een overtuiging.

Wat een slap gelul.

‘Liefje?’

‘Hmmm?’

Ze probeerde Wendy’s gezichtje schoon te vegen. Wendy vond dat niet zo’n geslaagd idee. Verontwaardigd proestend draaide ze haar hoofdje weg, terwijl Liz het washandje op de juiste plek probeerde te krijgen. Thad meende dat zijn vrouw er ten slotte wel in zou slagen, hoewel hij bang was dat de kans bestond dat zij als eerste zou opgeven. Het zag ernaar uit dat Wendy er net zo over dacht.

‘Was het verkeerd om te liegen over Clawsons aandeel in die hele geschiedenis?’

‘We hebben niet gelogen, Thad. We hebben alleen zijn naam niet genoemd.’

‘En hij was ook eigenlijk maar een eikel, hè?’

‘Welnee, liefje.’

‘Niet?’

‘Nee,’ zei Liz met kalme stem. Ze begon nu Williams gezicht schoon te vegen. ‘Clawson was een Gluipmonster.’

Thad snoof. ‘Een Gluipmonster?’

‘Precies, een Gluipmonster.’

‘Dat woord heb ik nog nooit gehoord.’

‘Ik zag het op een doos staan, toen ik van de week op de hoek een videofilm wilde huren. Een griezelfilm die *De Gluipmonsters* heette. En toen dacht ik: Goed zo, ze hebben een film over de familie Clawson gemaakt. Dat moet ik aan Thad vertellen. Maar toen ben ik het vergeten.’

‘Dus daar ben je het mee eens?’

‘Daar ben ik het helemaal mee eens,’ zei ze. Ze stak de hand met het washandje eerst naar Thad uit en vervolgens naar het opengeslagen tijdschrift op de tafel. ‘Thad, jij hebt je pond vlees binnen, *People* heeft zijn pond vlees binnen en Frederick Clawson kan de pot op... precies wat hij verdient.’

‘Bedankt,’ zei hij.

Ze haalde haar schouders op. ‘Geen dank. Soms neem je jezelf te veel kwalijk, Thad.’

‘Dus daar wringt de schoen.’

‘Precies – en nergens anders... William, alsjeblieft! Thad, als jij nu ook eens wat deed...’

Thad sloeg het tijdschrift dicht en droeg Will achter Liz aan, die Wendy op haar arm had, naar de slaapkamer van de tweeling. Het mollige jochie voelde warm en op een prettige manier zwaar aan, terwijl hij zijn armpjes losjes om Thads nek geslagen hield en met zijn gebruikelijke nieuwsgierigheid de dingen om hem heen bekeek. Liz legde Wendy op de ene commode; Thad legde Will op de andere. Ze vervingen de natte luiers door schone, waarbij Liz veel sneller te werk ging dan Thad.

‘Nou,’ zei Thad, ‘we staan in *People*, dus hebben we alles gehad. Of niet?’

‘Ja,’ antwoordde ze met een glimlach. Iets in die glimlach kwam op Thad niet helemaal oprecht over, maar hij herinnerde zich zijn eigen vreemde lachstuip en besloot er niet op in te gaan. Soms was hij niet zeker van zijn zaak – een soort mentale pendant van zijn lichamelijke stunteligheid – en dan reageerde hij het af op Liz. Ze nam hem dat zelden kwalijk, maar soms, als hij te lang doorging, zag hij een vermoeide blik in haar ogen verschijnen. Wat had ze gezegd? *Soms neem je jezelf te veel kwalijk, Thad. Ze zou wel gelijk hebben.*

Hij spelde de Williams luier dicht, waarbij hij zijn onderarm over de buik van de kronkelende, maar vrolijke baby hield, zodat deze niet van de commode kon rollen en een doodsmak zou maken – iets waar hij kennelijk op uit was.

‘*Baguoerah!*’ riep William.

‘Precies,’ beaamde Thad.

‘*Divvitt*’ schreeuwde Wendy.

Thad knikte. ‘Groot gelijk.’

‘Het is maar goed dat hij dood is,’ zei Liz opeens.

Thad keek op. Hij dacht een ogenblik na en knikte toen instemmend. Het was niet nodig nader uit te leggen wie *hij* was; ze wisten het allebei. ‘Ja.’

‘Ik vond hem niet zo leuk.’

Wat verdomd aardig om dat van je echtgenoot te zeggen, had hij bijna geantwoord, maar hij deed het niet. Eigenlijk was het niet zo vreemd, want ze had het niet over hem. George Starks manier van schrijven was niet het enige essentiële verschil tussen hen tweeën geweest.

‘Ik ook niet,’ zei hij. ‘Wat eten we vanavond?’